

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **O. P.,** zastoupeného Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Plzeň, Na Jíkalce 13, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 60 Az 13/2004 – 24 ze dne 11. 6. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-6554/VL-11-19-2003 ze dne 8. 1. 2004. Tímto správním rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Soud dospěl k závěru, že stěžovatel ve správním řízení vůbec netvrdil, že by byl vystaven pronásledování z azylově relevantních důvodů, když z jeho

vyjádření měl za nepochybné, že jeho ekonomické potíže nebyly způsobeny politickými okolnostmi a pro případ návratu do vlasti mu nehrozí žádné pronásledování; celkově posoudil soud žádost stěžovatele o azyl za účelové jednání s cílem legalizace pobytu v České republice poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění. Žalovaný měl dostatek podkladů pro posouzení zjevné nedůvodnosti žádosti o azyl. Pokud jde o humanitární azyl podle § 14 azylového zákona, rozhodování o něm se děje v rovině volné úvahy správního orgánu a na jeho udělení není právní nárok. Vzhledem k těmto skutečnostem krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatel zopakoval důvody, jež uvedl ve správním řízení a které jej vedly k podání žádosti o azyl. Zdůraznil, že na Ukrajině není práce, popřípadě za ní není vyplácena mzda, a proto odjel do České republiky vydělávat peníze, aby uživil svou rodinu. Činil tak nelegálně, a proto cizinecká policie rozhodla o jeho vyhoštění. Protože se obával návratu na Ukrajinu, kde není práce a nebude tak schopen splatit svou půjčku, rozhodl se v situaci, jež byla pro něj bezvýchodná, požádat v České republice o azyl. Stěžovatel se domnívá, že uvedené důvody byly relevantní pro udělení azylu podle § 14 azylového zákona; domnívá se, že krajský soud měl zrušit rozhodnutí žalovaného a pro další správní řízení jej zavázat právním názorem, že stěžovateli měl být udělen humanitární azyl. Argumentem ve prospěch udělení tohoto typu azylu pak podle stěžovatele má být i jeho spořádaný život v České republice. Řešení jeho situace postupem podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, by si dle stěžovatele vyžadovalo odcestování na Ukrajinu, kde mu však hrozí újma na zdraví. S ohledem na uvedené důvody stěžovatel navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť výkon rozhodnutí by pro něj znamenal nenahraditelnou újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. a i ostatní podmínky aplikace uvedeného ustanovení jsou dle jeho názoru splněny.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti. Stěžovatel v řízení před žalovaným uvedl, že do České republiky přišel za prací, neboť v Rusku, kde dříve pracoval, byl propuštěn. Na Ukrajině by práci odpovídající jeho kvalifikaci svářeče nesehnal, za jinou práci zase zaměstnavatelé nevyplácejí mzdy. Nemohl tedy uživit rodinu, aniž by vycestoval vydělávat do České republiky. Byl podveden zprostředkovatelem, který mu slíbil, že zajistí doklady nutné pro pobyt v České republice. Na cestu si půjčil 1000 USD od známých, kterým slíbil, že peníze splatí po návratu z České republiky. Zde pracoval nelegálně. O azyl podle svých slov požádal až po čase proto, aby si legalizoval svůj pobyt v situaci, kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění. Stěžovatel rovněž potvrdil, že s ukrajinskými státními orgány neměl nikdy žádné problémy. Pro případ návratu se stěžovatel obává svých věřitelů, kteří by mu podle jeho názoru mohli ublížit, pokud by nevrátil dluh.

Podle § 12 azylového zákona se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle § 2 odst. 6 cit. zákona se za pronásledování pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním

občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Podle § 16 odst. 2 cit. zákona lze takové rozhodnutí vydat nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení o udělení azylu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu důvodu uvedeného v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu v daném případě byly skutečně dány důvody pro zamítnutí žádosti stěžovatele jako nedůvodné ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona. Ve správním řízení bylo dostatečným způsobem zjištěno, že stěžovatel měl na Ukrajině pouze ekonomické potíže spojené se ztrátou zaměstnání a nemožností získat placenou práci. Jiné problémy s fyzickými osobami nebo státními orgány na Ukrajině stěžovatel podle svých vyjádření ve správním řízení neměl. Důvodem žádosti o azyl tak, jak byl stěžovatelem ve správním řízení formulován, byla snaha získat si v České republice práci, vydělat si peníze na zaopatření rodiny a na vrácení dluhu, jenž mu vznikl v souvislosti s financováním cesty do České republiky, a rovněž legalizovat si svůj pobyt v situaci, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění. Stěžovatel tedy ve správním řízení uvedl pouze ekonomické potíže, jež nelze bez dalšího považovat za azylově relevantní. Krajskému soudu je pak třeba dát za pravdu, že stěžovatelova žádost o azyl byla podána účelově ve snaze vyhnout se výkonu správního vyhoštění, což ostatně stěžovatel ani ve správním řízení, ani v kasační stížnosti nepopíral. Nejvyšší správní soud tedy zjistil, že stěžovatel ve správním řízení nejen netvrdil, že je pronásledován nebo že má důvodné obavy z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 azylového zákona, nýbrž netvrdil ani to, že by byl vůbec pronásledován ve smyslu § 2 odst. 6 cit. zákona. Za takových okolností byly ve správním řízení splněny zákonné podmínky proto, aby žalovaný ve lhůtě 30ti dnů ode dne zahájení správního řízení o udělení azylu přijal rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona.

Jestliže jsou ve správním řízení splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona, pak správnímu orgánu nepřísluší zkoumat, zda by v případě konkrétního žadatele o azyl jinak byly splněny podmínky pro udělení azylu z důvodů uvedených v § 12 cit. zákona, resp. tyto důvody za žadatele o azyl dovozovat, neboť právě absence tvrzení takových důvodů má za následek přijetí rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Z dikce § 14 azylového zákona pak vyplývá, že rozhodování o udělení humanitárního azylu připadá v úvahu pouze tehdy, jestliže se žalovaný ve správním řízení zabýval možností udělit azyl podle § 12 cit. zákona, podmínky tam uvedené však neshledal. V daném případě proto správní orgán správně podmínky pro udělení azylu podle § 12 azylového zákona vůbec nezkoumal a nemohl tudíž rozhodovat ani o případném udělení humanitárního azylu. Z logiky věci je pak vyloučena varianta, že by krajský soud v situaci, kdy shledal splnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné, zrušil rozhodnutí žalovaného proto, že měl být stěžovateli udělen humanitární azyl.

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené tedy obdobně jako krajský soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona, ve vlastním řízení pak nezjistil naplnění důvodu kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Vzhledem k dikci ust. § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 1. září 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu